

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Tilinpäätös ja toimintakertomus 1.1. – 31.12.2018

28.2.2019

Sisällys

1.	Toimintakertomus	3
1.1	KAMK Oy:n organisaatio, johto ja tilintarkastajat	3
1.2	Ollennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen	4
1.3	Onnistumiset tavoitteiden, tunnuslukujen ja toiminnan perusteella	6
1.4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.5	Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta	12
1.6	Henkilöstö	13
1.7	Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen.....	15
1.8	KAMK Oy:n hallituksen esitys yhtiön tulosta koskeviksi toimenpiteiksi.....	16
1.9	Yhtiön osakkeet	16
2	Tilinpäätös.....	17
2.1	Tuloslaskelma	17
2.2	Tase	18
2.3	Rahoituslaskelma.....	19
2.4	Liitetiedot.....	20
2.4.1	Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	20
2.4.2	Tuloslaskelman liitetiedot.....	21
2.4.3	Taseen liitetiedot	24
2.4.4	Vakuudet ja vastuusitoumukset	27
2.4.5	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	27
2.4.6	Muut sidotut rahastot ja toimeksiantojen pääomat	28
	Allekirjoitukset.....	29
	Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista ja säilytystavoista.....	30

1. Toimintakertomus

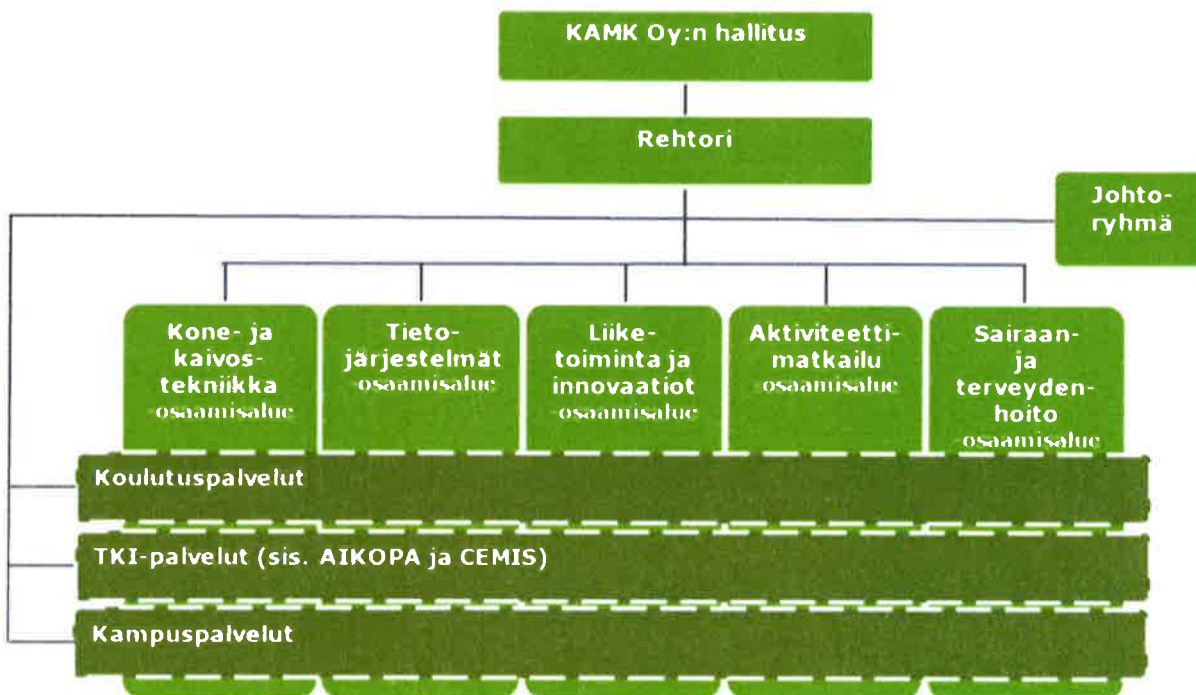
1.1 KAMK Oy:n organisaatio, johto ja tilintarkastajat

Kajaanin ammattikorkeakoulu (KAMK) yhtiöitettiin 1.1.2014 osana valtakunnallista ammattikorkeakoulu-uudistusta. Yhtiökokous muutti 21.8.2014 yhtiöjärjestyksen vastaamaan 1.1.2015 voimaan tullutta uutta ammattikorkeakoululakia (932/2014). Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n omistaa Kajaanin kaupunki. Osakeyhtiön yleistä hallintoa ja taloutta johtaa osakeyhtiön hallitus ja yhtiötä johtaa toimitusjohtaja, joka toimii samalla rehtorina. Yhtiön toimitusjohtajana/rehtorina toimi 28.2.2018 asti Turo Kilpeläinen ja 1.3.2018 alkaen Matti Sarén ja varatoimitusjohtajana/rehtorin sijaisena hallinto- ja talousjohtaja Merja Mäkinen.

Yhtiökokous valitsi/vahvisti 23.8.2017 alkaen KAMK Oy:n hallituksen. Hallituksen puheenjohtajana toimii Aki Räisänen. Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab ja päävastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Antti Kääriäinen.

KAMKin perusorganisaatio koostuu viidestä osaamisalueesta: Kone- ja kaivostekniikka, Tietojärjestelmät, Liiketoiminta ja innovaatiot, Aktiviteettimatkailu sekä Sairaan- ja terveydenhoito. Osaamisalueita läpyleikkäällä palveluperiaatteella toimivat koulutus-, TKI- ja kampuspalveluiden asiantuntijapalvelut.

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n organisaatio vuodesta 2016 alkaen

Oulun yliopiston, KAMKin ja Kajaanin kaupungin syksyllä 2008 allekirjoittaman sopimuksen mukaan jatkettiin Kajaanin korkeakoulukonsortion toimintaa. Konsortioyhteistyötä toteutetaan duaalimallin pohjalta, jossa korkeakoulut toimivat itsenäisinä koulutusorganisaatioina omilla profiileillaan, toisistaan poikkeavilla tutkinnoilla, tutkin- tonimikkeillä ja tehtävillään, mutta tiivistä yhteistyötä tehden. Konsortion toimintaa johtaa strategiaryhmä, johon kuuluvat Oulun yliopiston ja KAMKin rehtorit, KAMKin kehitysjohtaja (TKI), Kajaanin yliopistokeskuksen johtaja ja Kajaanin kaupunginjohtaja.

Oulun yliopiston ja KAMKin aikuis- ja täydennyskoulutuksen yhteisen suunnittelu- ja palveluyksikön AIKOPAn yhteistoimintasopimus allekirjoitettiin 25.2.2010. Sopimus mittaus- ja tietojärjestelmien tutkimus- ja koulutuskeskus CEMISin käynnistämiseksi allekirjoitettiin 17.9.2010. Keskuksessa ovat mukana KAMKin ja Oulun yliopiston lisäksi Jyväskylän yliopisto, Teknologian tutkimuskeskus VTT sekä CSC tieteen tietotekniikan keskus, Kajaanin kaupunki ja Sotkamon kunta.

CEMIS- ja AIKOPA-toimintojen ohella Kainuussa tapahtuvaa, alueen kehittymistä tukevaa korkeakoulutasoista yhteistyötä viedään systemaattisesti eteenpäin KAMKin ja Kajaanin yliopistokeskuksessa toimivien yliopistojen yhdessä määrittelemän Kainuun korkeakoulustrategian (KKKS) avulla.

1.2 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2018 oli KAMK Oy:n viides toimintavuosi. Ammattikorkeakoulut ovat osa suomalaista korkeakoululaitosta, johon kuuluu 23 ammattikorkeakoulua ja 13 yliopistoa. Viime vuosina korkeakoulujen ja ennen kaikkea niiden toimipisteiden määrä on vähentynyt. Ammattikorkeakouluja ja yliopistoja säädellään eri lakien sekä toisistaan poikkeavien rahoitusmallien avulla. Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa korkeakoulujen toimintaa. Nykyistä tuloskautta (2017 - 2020) koskevat sopimusneuvottelut käytiin ministeriössä syksyllä 2016 ja sopimuskauden välineuvottelut syksyllä 2018.

Ammattikorkeakoulut ovat osakeyhtiöitä, joille valtion perusrahoitus jaetaan 100 % tuloksiin perustuvan rahoitusmallin kautta. Rahoitusmallin mukaan lisärahoitusta saavat ne ammattikorkeakoulut, jotka ovat parantaneet tulostaan eniten suhteessa muihin ammattikorkeakouluihin. Omien tavoitteiden saavuttaminen tai ylittäminen ei siis takaa lisärahoitusta. KAMKin perusrahoitus (12,9 m€) vuonna 2018 laski 171 t€ verrattuna vuoden 2017 tasoon (13,1 m€). Perusrahoitukseen sisältyvä strategiarahoitus väheni 10 t€ ja oli 740 t€ (2017: 750 t€). Lisäksi KAMKin saama, valtioneuvoston tekemän päätöksen mukainen 2x20 opiskelijasuman purkuun tarkoitettujen aloituspaikkojen rahoitus (6.000 €/opiskelija/vuosi = 240.000 €/v), puolittui 120.000 euroon tietojenkäsittelyn koulutuksessa. Näin ollen perusrahoitusta oli käytössä 291.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2017. Lisäksi Vuoden 2018 tuloksessa realisoitui vuodesta 2014 voimassa ollut indeksijääditys, jonka vaikutus rahoitukseen on ollut 1-2 % vuodessa.

Perusrahoituksen laskiessa panostettiin liiketoimintaan, koulutuksen kehittämiseen ja hanketoimintaan. Liiketoiminnan liikevaihto olikin lähes miljoona euroa, mutta toiminta ei tuottanut voittoa. Ensimmäiset koulutusvienti-kaupat tehtiin ja niiden osuus oli noin 10 % koko liiketoiminnasta. KAMKin tulevaisuuden varmistamiseksi tehtiin uusia tutkintokoulutusavauksia ja varmistettiin opiskeluprosessin toimivuutta.

Koulutustoiminnassa kehitettiin edelleen poikkialaista yhteistyötä (poikkialaiset tiimit ja koulutusten toteuttaminen) ja suunnattiin sisäistä osaamisen kehittämistä opettajasta valmentajaksi -pedagogisen mallin edistämiseen sekä digitalisaation hyödyntämiseen opetuksessa ja ohjauksessa. Pedagoginen ja ohjauksen toimintamalli päivitettiin. Jatkettiin aitojen työelämäprojektien toteuttamista, hyvien käytänteiden jakamista koulutusten kesken, nykyisiä resursseja vastaavan työnjaon toteuttamista sekä koulutuksen kansainvälistymisen lisäämistä. Uusina työelämäprojekteina käynnistyivät Demola-projektit, joissa yritykset voivat kehittää opiskelijoiden ja fasilitaattoreiden kanssa omia tulevaisuuteen suuntautuvia kehittämisideoitaan. KAMK toteuttaa 5 englanninkielistä tutkintoon johtavaa koulutusta, joista uusina käynnistettiin eSports Business-koulutus ja master-tasoinen liiketalouden koulutus. Koulutuksen rahoitusmittareissa tapahtui edelleen myönteistä kehitystä, erityisesti tutkintojen saannin, jatkuvan oppimisen ja opiskelijapalautteen osalta verrattuna edelliseen vuoteen. Lisäksi jatkettiin monimuotokoulutuksia Kuusamossa (rakennus- ja yhdyskuntatekniikka), Kuhmossa (sairaanhoitajakoulutus) ja käynnistettiin koulutukset Raahessa (rakennus- ja yhdyskuntatekniikka) ja Ylivieskassa (restonomikoulutus).

Hankerahoituksen kilpailun kiristymisen vuoksi tehtiin perusrahoituksella ennätysmäärä hakemuksia ja rahoitusmalliin hyväksyttävän TKI-rahoituksen määrä kasvoi 14,5 %. Tämä tulee parantamaan KAMKin osuutta rahoitusmallin kautta laskettavassa TKI-rahoituksessa tulevina vuosina. Aluekehitysrahoitukseen liittyvien haasteiden myötä korvaavien rahoituslähteiden löytäminen on keskeistä, joten toimintaa on suunnattu kansallisiin ja kansainvälisiin rahoituslähteisiin. Myös kansainvälisten hankkeiden määrä jatkoi kasvuaan.

Ammattikorkeakoulujen varainkeruu tuli mahdolliseksi maaliskuussa 2017 tehdyn rahankeräyslain muutoksen perusteella. Ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tarkoitetulle ammattikorkeakoululle annettiin oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankkimiseksi mainitun lain 4 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä huolehtimiseen sekä vuosina 2017–2019 ammattikorkeakoulun pääomittamiseen. Ammattikorkeakouluja varauduttiin pääomittamaan enintään 24 miljoonalla eurolla. Valtion vastinrahoitus kohdennetaan ammattikorkeakoulujen kesken suhteessa ammattikorkeakoulujen keräämään yksityiseen pääomaan kuitenkin siten, että yksittäisen ammattikorkeakoulun valtion vastinrahoituksen määrä ei voi ylittää 4 miljoonaa euroa.

KAMK haki rahankeräyslupaa ajalle 28.10.2017 – 31.12.2019. Poliisihallituksen hakemuskäsittelyn ruuhkautumisen vuoksi KAMK sai rahankeräyslupan vasta 23.2.2018. KAMK keräsi vastinrahaan oikeuttavia lahjoituksia yhteensä 354.183,78 euroa ja hakemus vastinrahan saamiseksi jätettiin 17.1.2019. Rahankeräyslupa on voimassa vielä vuoden 2019, mutta valtion vastinrahaa ei ole enää saatavilla.

Organisatorisesti KAMK'24-strategian toimeenpanoa jatkettiin. Pitkäjänteinen kehittämistyö on ollut tärkeässä roolissa tuloksellisuuden ja siten valtion perusrahoituksen ylläpidossa tilanteessa, jossa AMK-sektorin rahoitusraami on pienentynyt lähes 25 %. Strateginen kehittäminen on vastannut lyhyen ja pitkän aikavälin kehittämisen vaateisiin. Strategisen kehittämisen onnistuminen näkyi sopimuskauden 2017 – 2020 sopimusneuvotteluissa ministeriön kanssa mm. siinä, että KAMKin tutkintokatto kasvoi 23 tutkinnolla. Vastaavasti strateginen perusrahoitus nousi merkittävästi edelliseen sopimuskauteen nähden (400 t€ -> 750 t€).

Henkilöstön työhyvinvointi säilyi hyvällä tasolla pienestä laskusta huolimatta (3,1/4, edellinen 3,2/4). Tuloksesta huolimatta jatkuva korkeakoulujärjestelmän epävarmuus sekä resurssiheikkaukset vaikuttavat henkilökunnan jakamiseen. Vuoden 2017 rahoitusmittareilla mitattuna KAMK oli Suomen viidenneksi tuloksellisin AMK, joka osaltaan asettaa haasteita rahoitusmallin toimintalogiikan näkökulmasta. Vuoden 2018 valtakunnallisia lopullisia tuloksia ei ole saatavilla, mutta ennakkotietojen mukaan KAMK on edelleen yksi Suomen tuloksellisimmista ammattikorkeakouluista. Konsortioyhteistyö Oulun yliopiston kanssa jatkui tuloksellisena.

KAMKin merkittävän tappion vuoksi hallitus velvoitti vuoden lopussa toimitusjohtajan käynnistämään pitkän tähtäimen sopeutusohjelman, jolla toiminta sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin. KAMKin tuloksellisuuden vuoksi perusrahoituksen ennustetaan nousevan tulevina vuosina.

1.3 Onnistumiset tavoitteiden, tunnuslukujen ja toiminnan perusteella

Yhtiön toiminta oli tappiollista. Liikevaihto nousi edellisen vuoden 16,9 miljoonasta noin 17,4 miljoonaan euroon ja yhtiön tappio oli 1.328.200,90 euroa, joka sisältää 71.738,04 euroa oikeudelliseen kiistaan liittyviä asianajokustannuksia. Yhtiön omavaraisuusaste ja maksuvalmius olivat hyvällä tasolla.

Talouden tunnusluvut			
	2018	2017	2016
Liikevaihto	17 415 537	16 918 165	16 280 231
Liikevoitto	-972 848	-370 503	-78 680
Liikevoitto %:ia liikevaihdosta	-5,6	-2,2	-0,5
Oman pääoman tuotto-%	-20,2	-6,9	-1,6
Sijoitetun pääoman tuotto-%	-27,2	-6,9	-1,5
Omavaraisuusaste (%)	62,5	67,7	72,2
Quick ratio *)	1,6	3,0	3,6

*) laskettu konsernitilistä

Korkeakoulujen toiminnan todellinen vaikuttavuus näkyy parhaiten tarkasteltaessa korkeakoulun menestymistä ammattikorkeakoulujen rahoitusmallin rahoitusmittareilla. Rahoitusmittareilla mitattuna KAMKin tuloksellisuus kehittyi vuoteen 2017 nähden seuraavasti:

Rahoitusmittari	Mittarin painoarvo rahoitusmallissa	KAMKin tulos 2018	KAMKin tulos 2017	Tuloksen %-kehitys vuoteen 2017 verrattuna
Suoritetut amk-tutkinnot	40 %	353	319	+10,7
55 op suorittaneet	23 %	1261	1253	+0,6
Rahoituksessa hyväksiluettut opintopisteet (avoin AMK ym.)	5 %	7749	5017	+49,0
Opiskelijapalaute	3 %	51353	40647	+19,9
KV-opiskelijavaihto	2 %	5065	5116	-1,0
Ulkopuolinen TK-rahoitus (tuhat €)	8 %	3678	3211	+14,5
YAMK-tutkinnot	4 %	43	28	+19,4
Henkilöstön kv-liikkuvuus	1 %	1625	1020	+40,5
Julkaisut	2 %	120	107	+12,2

TAULUKKO 1. KAMK:n rahoitusmittareiden tuloskehitysverailu vuosilta 2017 - 2018.

Vuoden 2018 valtakunnalliset mittaritulokset eivät ole vielä käytössä, joten rahoitusvaikutusta ei vielä voi arvioida. Rahoituksen määrään vaikuttaa korkeakoulun oman ja valtakunnallisen tuloskehityksen kolmen edellisen vuoden tulosten keskiarvo. Oma tuloskehitys ei siten automaattisesti tarkoita rahoituksen kasvua.

Vuoden 2018 tuloksissa amk-tutkintojen määrä kasvoi 34:llä 353 tutkintoon. Tutkintotavoite 343 ylittyi 10 tutkinnolla. Ylempi amk -tutkintojen määrä kasvoi 15 tutkinnolla. Rahoituksessa hyväksiluettujen opintopisteiden (49 %) ja henkilöstön kv-liikkuvuusjaksojen (40,5 %) määrät kasvoivat merkittävästi. Kansainvälisyyden edelleen kehittämiseksi suunniteltu englanninkielinen liiketalouden alan eSports koulutus käynnistyi vuonna 2018.

Vuonna 2018 Aikuis- ja täydennyskoulutuspalvelut AIKOPAn KAMKin koulutukset tavoittivat 1624 opiskelijaa, josta avoimen AMK osuus on 532.

Ulkopuolisen TKI-rahoituksen osuus rahoitusmittariin hyväksyttävästä rahoituksesta nousi 14,5 %, mikä on hyvä tulos tiukassa kilpailutilanteessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa tehdyn tavoitesopimuksen 2017 – 2020 tutkintotavoitteet vuosille 2017 – 2020 ovat:

Tavoitteet	Vuosina 2017 – 2020 keskimäärin	Toteuma vuonna 2018	Toteuma vuonna 2017
Ammattikorkeakoulututkinnot	343	353	319
Humanistiset alat, lääketieteet ja terveys- ja hyvinvointialat	90	87	96
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet ja palvelualat	150	154	138
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat ja maatalous- ja metsätieteelliset alat	103	112	85
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet			
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	47	43	36

TAULUKKO 2. KAMK:n tavoitteiden toteuma vuosina 2017 - 2020 tavoitesopimukseen verrattuna

Vuonna 2018 KAMK:uun haki 1,9 (2017: 2,3; 2016: 2,5) ensisijaista hakijaa yhtä aloituspaikkaa kohden. Haasteena on vähentynyt vetovoima päivätoteutuksiin, erityisesti sairaanhoitaja, kone- ja kaivos sekä rakennus- ja yhdyskuntatekniikan osalta.

Kajaanin kaupungin ohjeistuksen mukaisesti KAMK Oy on laatinut tulokortin vuodelle 2018. Tulokortti toteutukseen esitetään seuraavassa:

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Olellaiset tapahtumat 2018

Vuosi 2018 oli KAMK'24-strategian toteuttamisen 2. vuosi, jolloin toiminnan tuloksellisuus kehittyi erinomaisesti. Vetovoimaisuuden kasvattaminen on jatkossa haasteena. Valtion rahoituksen väheneminen ja uudet avaukset toimintaedellytysten varmistamiseksi pitkällä aikajänteellä veivät tuloksen tappiolliseksi. Liiketoiminnassa avattiin mm. koulutusvienti Intiaan. TKI-toiminnan euromääräinen osuus sekä muu hankeaktiivisuus kasvoivat vuonna 2018. Kansallisesti osallistuttiin aktiivisesti Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 -työhön. Samalla pyrittiin vaikuttamaan tulevan hallitusohjelman peruslinjauksiin ja tavoitteisiin.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Raportointivastuussa rehtori

Tavoite 2018	Toteutunut 2018
Selviytyminen omalla rahoituspohjalla	KAMK Oy:n tulos on reilusti tappiollinen -1 328 200,90, minkä vuoksi KAMK käynnisti talouden sopeuttamisohjelman ja YT-neuvottelut vuoden 2019 alussa.

Kaupunkistrategiaa toteuttavat tulokortit

Raportointivastuussa rehtori

Halu auttaa yritysten kasvua

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Aloittaa yrittäjänä (valmistuneet) / vuosi	11	10	14
	TKI-toiminta euroina	3,2 M€	3,8 M€	3,7 M€

Osaavan työvoiman saatavuus turvataan

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Suoritetut tutkinnot	319	343	353
	Ylemmät tutkinnot	36	47	43
	Avoin AMK, opintopisteet	5202 (sis. maahanmuuttajakoulutus ja erikoistumiskoulutus)	4400	7749

Saavutettavuuden parantaminen

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Avoimen amk:n opintopisteet	5202 (sis. maahanmuuttajakoulutus ja erikoistumiskoulutus)	4400	7749
	AIKOPAn opiskelijamäärä	yht. 4222, josta KAMK 2302	yht. 3900, josta KAMK 1700	yht. 2859, josta KAMK 1624

Kokonaisvaltainen asiakastuntemus ohjaa palvelujen järjestämistä ja tehostaa palvelujen tuotantoa

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Opiskelijatytytyväisyys prosentteina	71,1	70	72
	AIKOPAN asiakaspalaute (1–5)	4,2	4,3	4,3

Positiivinen mielikuva viihtyisästä ja sujuvien palvelujen Kajaanista

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Vetovoimaisuus (nuorten koulutuksen 1. sijaiset hakijat/aloituspaikka)	2,3	3,3	1,9

Kuntalaisten omaehtoinen hyvinvoinnin lisääminen

Mahdollistaja	Mittari/indikaattori	Nykytila TP 2017	Tavoite 2018	Toteutunut 2018
	Henkilöstön työhyvinvointi (1–4)	3,2	3,3	3,2

Riskit TA 2018	Kuvaus 2018	Toteutunut 2018
Keskeiset riskit	Perusrahoituksen vaihtelut 100 % tulosrahoituksessa AMK-sektorilla ja muutokset valtakunnallisessa korkeakoulupolitiikassa Kansallisen TKI-rahoituksen vähenemisen vaikutukset TKI-toiminnan omarahoituksen riittävyys ICT:n toimintahäiriöt Sote-uudistuksen vaikutukset Alueen vetovoiman vaikutus osaavan työvoiman saantiin AIKOPAN ja CEMIS-toiminnan tuloksellisuuden ylläpitäminen	KAMK:n perusrahoitus vuonna 2018 laski 291 t€ vuoteen 2017 verrattuna.

Riskialueet	Toteutuneen riskin kuvaus	Suoritettujen riskienhallintatoimenpiteet
Strategisten tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttaneet riskit	-	
Rahoitukseen kohdistuneet riskit	OKM:n perusrahoitus on vähentynyt	Panostettiin liiketoiminnan kehittämiseen ja varainhankintaan.
Toiminnalle asetettuihin tavoitteisiin vaikuttaneet riskit	-	
Vahinkoriskit	Henkilöstö: 6 työmatkatapaturmaa ja 1 työtapaturma, 2 matkasairaustilannetta ennen matkaa, 1 matkavaravahinko, 1 autovahinko (hivikolari) Opiskelijat: 8 tapaturmaa, 3 työmatkatapaturmaa, matkasairauksia 7	KAMK Oy:n vakuutukset ovat ajan tasalla.
Sisäisen valvonnan sisältö Vastuhenkilö Matti Sarén	Suunnitellut toimenpiteet ja painopistealueet	Sisäiseen valvontaan liittyvät havainnot ja johtopäätökset
1. Päätöksentekoprosessin sisäinen valvonta	Rehtorin/toimitusjohtajan päätökset koottuna työryhmäsivustolle. Hallituksen päätökset pöytäkirjoissa.	Toimitaan ohjeiden ja prosessien mukaisesti. Prosesseissa ei ole ollut huomautettavaa.
2. Henkilöstöasioiden sisäinen valvonta	Vastuut ja oikeudet on määritelty. Tietosuojavastaava nimetty ja henkilöstön koulutus toteutettu.	Toimitaan ohjeiden ja prosessien mukaisesti. Ei ole ollut huomautettavaa.
3. Taloussuunnittelun sisäinen valvonta	Noudatetaan suunnittelu-aikataulua. Vastuut ja oikeudet määritelty.	Talousarvioprosessin sujuvuutta tulee kehittää ja aikataulutusta tarkistaa.
4. Kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta	Palvelu hankitaan Kainuun Sote Ky:ltä.	Ei huomautettavaa.

5. Talousraportointi	Toteutetaan omistajan ja KAMK Oy:n hallituksen asettaman aikataulun mukaisesti.	Toteutunut aikataulun mukaisesti, mutta talouden ennustettavuus on ollut heikkoa. Tehostetaan seuranta ja kehitetään järjestelmiä. Päätettiin palkata controller.
6. Omaisuuden hallinnoinnin sisäinen valvonta	ICT- ja AV-laitteet rekisterissä (3StepIT), muut laitteet vakuutusrekisterissä.	Rekisterit kunnossa.
7. Tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta	Hoidetaan osana KamITin toimintaa.	Suojaukset kunnossa. Vastuut ja oikeudet on määritelty ja huomioitu perehdytyksessä sekä toiminnassa.
8. Avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen	Avustusta myönnetään opiskelijakunta KAMOLle yhteistoimintasopimuksen perusteella ja opiskelijoiden kansainväliseen vaihtoon.	Ei huomautettavaa.
9. Sopimushallinta	Kaikki sopimukset ovat koottuina työryhmäsivustolle. Merkittävät sopimukset tarkistutetaan lakitoimistolla.	Sopimushallinta on keskitetty ja vastuutettu; ei ole ollut kiistatilanteita.
10. Hankkeiden (projektien) hallinnointi	Kaikki hankkeet järjestelmissä; hanketalousvästavaat hoitavat	Toimitaan ohjeiden ja prosessien mukaisesti. Hankehallinnoinnin on laatuauditoinneissa todettu olevan erinomaisella tasolla.

Henkilöstö, htv2	TP 2017	TA 2018	TP 2018
Kajaanin Ammatti-korkeakoulu Oy	192	190	204

1.4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suomalaiseen korkeakoululaitokseen on kohdistunut merkittäviä rahoitusleikkauksia. Globaalin ja valtion talouden heikossa tilanteessa Suomessa käytössä oleva korkeakoululaitoksen duaalimalli on paikoin kyseenalaistettu. Valtion talouden tasapainottaminen voi vaikuttaa radikaalisti koko suomalaisen korkeakoulujärjestelmän ja siten myös Kajaanin ammattikorkeakoulun tulevaisuuteen. Mikäli valtion kestävyysvajeen kuromiseksi tehtävät lisäleikkaukset kohdentuvat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alalle, korkeakoulujärjestelmään ja sitä kautta AMK-sektorille, olemassa olevia perustavanlaatuisia rakenteita tulee tarkastella uudestaan.

Kainuu maakuntana tulee haastetuksi, mikäli maakuntahallintomallia rakennetaan jatkossa esimerkiksi lähtien vanhasta läänijaosta. Korkeakoulutuksen alueellinen turvaaminen on kuitenkin perusoikeus. Niin ikään on tunnettua, että opiskelupaikkakunta on voimakas selittävä tekijä työllistymiseen opintojen päätteeksi. Alueellisen korkeakoulukoulutuksen sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan rooli nousee keskusteluun erityisesti kaupungistumisen jatkuessa. KAMKilla on kaikki edellytykset toimia menestyksekkäänä kasvun ja kehityksen moottorina jatkossakin. On kuitenkin todennäköistä, että alueiden on jatkossa pohdittava varmennetaanko ja tuetaanko alueellista korkeakoulutusta siihen investoimalla.

Opetusministerin vetämä työ 'Suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio' ja sitä toteuttava tiekartta on laadittu vuoteen 2030 asti. Visiotyö on KAMKin kannalta hyvä, eikä siitä sellaisenaan näyttäisi aiheutuvan KAMKia kohtaan merkittäviä rakenteellisia paineita. Yhteistyön vaade korostuu organisatorisen vaikuttavuuden kasvattamiseksi. Valtakunnallisesti korkeakoulurakenteet ovat muuttuneet esimerkiksi Tampereella, Lappeenrannassa/Lahdessa, Lapissa ja Oulussa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen liittoutumien vuoksi. Visiotyön yhtenä ilmentymänä on se, että yliopistot ovat ostaneet ammattikorkeakoulujen osakkeet ja tulleet siten niiden omistajiksi. Erityisesti yliopistokeskuspaikkakunnilla tällainen kehitys on vilkasta. Mikäli jatkossa siirrytään yhden lainsäädännön piiriin (eli luovutaan erillisistä AMK- ja yliopistolaista), kyseiset omistusjärjestelyt voivat muuttaa ammattikorkeakoulujen asemaa merkittävästi.

KAMK on tuloksellinen ja aluevaikuttava korkeakoulu. KAMKilla on valtioneuvoston toistaiseksi voimassa oleva toimilupa ilman kehittämisveloitteita. KAMKin valtakunnallinen asema on hyvä. Tuloksellisena ammattikorkeakouluna merkittävin KAMKin tulevaisuuteen vaikuttavana riskinä toimii rahoitusmalli ja siinä vuoden 2017 alusta voimaan tulleet muutokset. Rahoitusmittareista amk-tutkinnoissa, 55 op suorittaneiden määrässä ja ulkoisen rahoituksen määrässä menestyminen tulee ratkaisemaan KAMKin perusrahoituksen määrän. Uuteen malliin sisältyi aiemman mallin mukainen siirtymäkausi (rahoituksen muutoksia tasaava jakso) ja samalla otettiin käyttöön tutkintokatto. Rahoitusmallia on uudistettu edelleen ja uusi malli, jonka perusteella rahoitus määräytyy vuodesta 2021 alkaen, hyväksyttiin tammikuussa 2019.

Vuonna 2017 otettiin käyttöön lukuvuosimaksu EU-maiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. KAMKin lukuvuosimaksu on 6 000 €/v EU ja /Eta-maiden ulkopuolisilta opiskelijoilta. Kun opiskelija saa suoritettua 55 op/v, hänen on mahdollista hakea apurahaa 50 % lukuvuosimaksusta. Kyseisistä maista saapuvilta peritään kaksoistutkinnon osalta 1500 €. Mikäli tutkinto valmistuu määräajassa, on mahdollista saada 100 % tuki lukuvuosimaksulle. Maksun käyttöönotto vaikutti vähenevästi EUn ulkopuolisten opiskelijoiden hakeutumiseen KAMKin opiskelijoiksi. Maksavia opiskelijoita on 19 (vuonna 2017: 9). KAMKiin valittiin 24 uutta opiskelijaa 2018, mutta heistä vain 13 sai oleskeluluvan. KAMK joutui palauttamaan 11 opiskelijaksi valitun lukuvuosimaksun (66 000 €). Pääasiallinen syy siihen, että oleskelulupaa ei saada, on opiskelijan riittämätön rahoitus elinkustannuksiin Suomessa. Vaikuttaa siltä, että lukuvuosimaksu ja elinkustannusten yhteenlaskettu summa (noin 13 000 €/opiskelija) on liian korkea.

KAMKin perusrahoitus on tosiallisesti leikkaantunut merkittävästi. Tämä on tapahtunut sekä OKM:n tulostittariston kautta sekä indeksijäädytyksen seurauksena. Tulostittaristossa rahoitusosuuden säilyttäminen edellyttää toiminnan tehostamisen sektorin keskiarvoa voimakkaammin. Korkea sijoitus tuloksellisuudessa ja pitkälle optimoitu toiminta ovat erittäin haastava yhdistelmä parantaa toimintaa. Tästä on seurannut osin perusrahoituksen euro-määräinen aleneminen. Indeksijäädytys merkitsee palkkojen ja kustannusten nousun huomiomatta jättämistä. Matalasuhdanteen aikana tämä ei ole ollut kovin merkittävä tekijä, mutta nyt alkaneen noususuhdanteen johdosta palkankorotukset eivät tule katetuiksi. Tämä on osasyynä johtanut taloudelliseen haasteeseen.

Hankerahoituksen voimakas kasvaminen on selvä indikaattori alueellisen tehtävän tarpeellisuudesta. Jatkossa on selvää, että hanketoiminnan volyymin kasvattaminen sekä ulkoisen rahoituksen varmistaminen tulee olemaan entistä haasteellisempaa. Niukkeneva aluekehitysrahoitus tulee aiheuttamaan sen, että kehitystyötä joudutaan tekemään huomattavasti pienemmällä resursseilla kuin aiemmin. Vähenevät kehittämisresurssit alueelta sekä tiukkeneva kansainvälinen ja kansallinen kilpailu TKI-rahoituksesta tulevat vääjäämättä vaikeuttamaan tuloksente-kokyä tulevina vuosina. TKI-toiminnan merkitystä tulee kasvamaan jatkossa, koska uudessa OKM:n perusrahoi-tuksen mittarissa TKI:n painoarvo kasvaa 8 %>11 %.

Vuoden 2015 aikana työstettiin ja hyväksyttiin KAMK'24-strategia, joka terävöittää KAMK'20-strategiassa määri-teltyä profiilia ja tavoitteita. KAMKin visiona on kehittyä tekevämmästä Suomen älykkäimmäksi korkeakouluksi. Älykkäät ratkaisut toimii KAMKin profiilina, jota tukee viiden osaamisalueen toisiaan tukevat vahvuusalat.

KAMKin tulevaisuuden kannalta oleellista on säilyttää suhteellinen asema tuloksellisuusmittareilla muihin korkea-kouluihin nähden. Erityisesti tutkintotavoitteeseen pääsy tulee kaikin keinoin varmistaa. KAMKin resurssit on pys-tyttävä käyttämään oikein. Jatkossa osaamisalueperustainen strateginen, työnjaollinen yhteistyö strategisten kumppaneiden kanssa niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla on ratkaisevan tärkeää. Toisaalta alueellinen yhteistyö koulutus-, tutkimus- ja kehitysorganisaatioiden kanssa nähdään tärkeänä perustoimintojen kehittämis-toimenpiteenä.

KAMK tulee jatkamaan toiminnan kehittämistä KAMK'24-strategian toimenpideohjelman ja sitä toteuttavien toi-mintasuunnitelmien mukaisesti. Strategiaa tullaan tarkastelemaan seuraavan kerran vuoden 2019 syksyllä, uuden hallituksen sekä opetusministerin linjausten jälkeen. Kansallisten ja kansainvälisten strategisten kumppanuuksien arkipäiväistämiseen, ennakointiin, entistä selkeämpiin tehtävän-/vastuukuviin sekä taloudenhallintaan kiinnite-tään jatkossa yhä enemmän huomiota.

KAMKin tuloksellisuuden taso on valtakunnan kärkeä. KAMKin tuloksellisuus on kehittynyt positiivisesti usean vuoden ajan.

1.5 Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

KAMKin tutkimus-, kehitys- ja innovaatio (TKI) -toiminta oli vuonna 2018 hankehakemusten määrällä mitattuna huomattavan aktiivista. Hankehakemuksia jätettiin yhteensä 78 kpl, edellisenä vuonna 79 kpl. Vuosina 2012- 2015 hakemusten määrä oli 30 - 40, joten tasoa on pystytty kestävästi nostamaan. Osaamisalueista erityisesti Kone- ja kaivostekniikka, Aktiviteettimatkaileu sekä Tietojärjestelmät jättivät aktiivisesti uusia hankehakemuksia. Erilaisia rahoituslähteitä onnistuttiin hyödyntämään monipuolisesti. Hankehakemuksia jätettiin alueellisten rahoitusohjel-mien lisäksi etenkin erilaisiin kv-rahoitusohjelmiin esim. Erasmus+, Nordplus ja Northern Periphery and Arctic programme.

Euromääräisesti KAMKin TKI-toiminnan kokonaisvolyymi kasvoi 14,5 %. Myös omarahoitus pysyi maltillisella ta-solla reilussa 10 %:ssa.

KAMK toteuttaa aluekehitystehtävää koulutuksen ja TKI-toiminnan kautta. KAMKin tapa toimia integroi KAMK:n henkilökunnan ja opiskelijat osaksi alueen julkisen ja yksityisen sektorin kehittämistä. KAMKin henkilöstö on mukana kaikissa keskeisimmässä alueen kehittämisen yhteistyöfoorumeissa ja toimenpiteissä. KAMKin saama palaute alueellisilta toimijoilta on positiivista.

1.6 Henkilöstö

Henkilöstön määrä on määritelty Kajaanin kaupungin ohjeiden mukaisesti henkilötyövuosina (htv) talousarviossa ja tilinpäätöksessä. Kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2018 oli 203,6 htv ilman harjoittelijoita, kasvua 11,30 htv, mikä johtuu panostuksesta TKI-toimintaan (42,2 -> 49,5) ja muutaman opettajan lisäyksestä (95 -> 100,6). Henkilöstömäärästä opetushenkilöstöä oli 100,6 htv, ja muuta henkilöstöä 103 htv (sis. TKI-henkilöstön). Palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä vuonna 2018 oli 10 755 422,83 euroa.

Taulukko 3. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä ja henkilötyövuosimäärä henkilöstöryhmittäin 2017 ja 2018

	Lkm 2018	HTV 2018	Lkm 2017	HTV 2017
Opetushenkilöstö	101	100,6	98	95,0
TKI-henkilöstö	56	49,5	46	42,2
Muu henkilöstö	55	53,5	58	55,3
Luennoitsijat	0		2	
Sivutoimiset tuntiopettajat	19		17	
Harjoittelijat yms.	24		16	
Yhteensä	255	203,6	237	192,3

HTV2 = palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365 * (osa-aikaprosentti/100), vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt. pl. sivutoimiset ja luennoitsijat, ei harjoittelijat eikä oppisopimuksella olevat.

Kajaanin ammattikorkeakoulussa vuosittain toteutettavan työyhteisön toimivuuskyselyn perusteella työtyytyväisyys on säilynyt hyvänä (3,1 asteikolla 1-4). Edelliseen vuoteen (3,2) nähden tulos on hieman laskenut.

Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki uudistuivat 1.1.2015. Työyhteisöjen kannalta tärkeimmät uudistukset liittyvät työpaikkojen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun. Työnantajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Uudistetun lainsäädännön mukainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2016 ja se tarkistetaan vuosittain. Tasa-arvosuunnitelman mukaan miesten ja naisten tasa-arvo on toteutunut hyvin.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) ratkaisi 30.12.2016 neljän opettajan irtisanomisesta (YT-prosessi 2012) tehdyt valitukset. KHO hylkäsi valitukset kahden opettajan osalta ja totesi, että valitusten alaiset rehtorin ja liikelaitoksen johtokunnan päätökset eivät ole lainvastaisia, eikä niiden kumoamiseen valitusten johdosta ole syytä. Kahden irtisanotun opettajan osalta KHO kumosi rehtorin ja liikelaitoksen johtokunnan päätökset sillä perusteella, että kyseisten opettajien hoitamat tehtävät (ICT-alan opetus) eivät ainakaan vuonna 2013 olleet vähentyneet sillä tavalla olennaisesti ja pysyvästi kuin kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 37 §:ssä tarkoitetaan. KAMK Oy maksoi KHO:n päätösten mukaisesti vuodelta 2013 kahden opettajan takautuvat palkkasaatavat työantajakuluineen sekä korvaukset työttömyysvakuutusrahastolle (TVR) ja työttömyyskassalle, yhteensä noin 100.000 euroa. Lisäksi KAMK Oy maksoi oikeudenkäyntikulut, noin 25.000 euroa. Nämä maksut ja korvaukset sisältyivät vuoden 2016 tilinpäätökseen.

Kahden opettajan osalta tilanne on edelleen riidanalainen. KAMK Oy ei ottanut heitä palvelukseensa 1.1.2014 alkaen, koska asia on oikeudellisesti epäselvä KAMK-liikelaitoksen yhtiöidyttyä 1.1.2014. Yhtiöitymisen myötä siirryttiin noudattamaan työsopimuslakia (55/2001) aiemman lain kunnallisesta viranhaltijasta (304/2003) asemasta. Työsopimuksissa ei ole irtisanotun työntekijän takaisinottovelvoitetta. Takautuvat palkkasaatavat työnantajakuuluineen ja korvaukset TVR:lle ja työttömyyskassalle vuosilta 2014 - 2017 olisivat arviolta noin 300.000 euroa. Vuonna 2017 KAMK maksoi asianajokuluja noin 66.000 euroa ja TVR maksuja noin 21.000 euroa, jotka sisältyivät vuoden 2017 tilinpäätökseen. Vuonna 2018 asianajokuluja maksettiin noin 72.000 euroa.

Kainuun kärjäoikeus antoi 29.6.2018 välituomion, jossa otettiin kantaa virkasuhteen voimassaoloon ja työsuhteen syntyyn KAMKin muuttuessa osakeyhtiöksi. Kärjäoikeuden mukaan virkasuhteet olivat voimassa liikkeenluovutuksen aikana 1.1.2014 ja kantajat siirtyivät siten KAMK Oy:n palvelukseen työsuhteisiksi työntekijöiksi. Molemmat osapuolet valittivat tuomiosta Rovaniemen hovioikeuteen, jonka ratkaisu saataneen vuoden 2019 aikana. Työsopimuslain mukaan laittomasta irtisanomisesta työnantajalle voidaan määrätä korvattavaksi 3-24 kuukauden palkka. KAMK Oy varautui mahdollisiin tuleviin korvauksiin tekemällä 150.000 euron pakollisen varauksen tilinpäätökseen 2017.

KAMK Oy on laatinut erillisen henkilöstöraportin vuodesta 2014 alkaen.

1.7 Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestäminen

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy noudattaa toiminnassaan yhtiön hallituksen hyväksymää johtosääntöä, Kajaanin kaupungin konserniohjetta ja sisäisen valvonnan ohjetta. Johtosäännön mukaan yhtiön hallitus huolehtii kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan järjestämisestä ja toimitusjohtaja vastaa ammattikorkeakoulun tehtävien taoudellisesta, tehokkaasta ja tuloksellisesta hoitamisesta.

Osakeyhtiöittämissä myötä kaikki KAMKin sopimukset ja vakuutukset uusittiin. Sopimukset on koottu työryhmäsiivustolle sopimustyypeittäin. Riskit kartoitettiin, arvioitiin ja niiden hallinta määriteltiin yksiköittäin/koko ammattikorkeakoulun tasolla talousarvion 2018 valmistelun yhteydessä. Tunnistetuista riskeistä rahoitusriski toteutui. Edustamis-, päätöksenteko-, hyväksymis-, hankinta- ja allekirjoitusoikeuksissa noudatetaan yhtiöjärjestystä, johtosääntöä ja toimitusjohtajan erillispäätöksiä. Vastuut on määritelty henkilöittäin.

Hankintaprosessin oikeellisuuden varmistamiseksi KAMK Oy:n hankinnat ja kilpailutukset toteutetaan keskitetysti hankinta-asiantuntijan kautta. Hankintaprosessi toimii sähköisesti työryhmäsiivustolla, jonne on keskitetty myös hankintaohjeistus, pienhankintojen hyväksyntä ja hankintasopimusten seuranta. Kilpailutetuista hankinnoista tehdään aina toimitusjohtajan päätös ja hankintasopimus. KAMK Oy osallistuu tarvittaessa myös Kainuun hankintarenkaan ja Kajaanin kaupungin kilpailutuksiin, Hanselin ja Kuntahankintojen kilpailutuksiin sekä (ammatti)korkeakoulujen yhteisiin hankintoihin (mm. ICT- ja kirjastoaineiston hankinnat), jolloin hankintapäätöksen tekee kilpailuttanut taho. KAMK Oy:n hankintapäätöksistä ei tullut yhtään valitusta vuonna 2018.

Kajaanin ammattikorkeakoulu on kehittänyt viime vuosien aikana voimakkaasti laadunvarmistusjärjestelmää ja prosessejaan. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (KARVI) auditoi ammattikorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän marraskuussa 2014. KAMK on aloittanut valmistautumisen seuraavaan laatuarviointiin vuonna 2020.

Turvallisen opiskelu- ja työympäristön varmistamiseksi työsuojelu- ja turvallisuusohjeet päivitetään ja erityyppistä turvallisuuskoulutusta järjestetään säännöllisesti. Vuonna 2015 KAMK laati oman työsuojelun toimintaohjelman, jolla korvattiin aiemmin käytössä ollut Kajaanin kaupungin työsuojelun toimintaohjelma. Käytännön työstä vastaa yhdistetty yhteistoimintaneuvottelukunta/työsuojelutoimikunta (YT/TS-ryhmä) sekä turvallisuusryhmä, jossa on mukana kaikkien osaamisalueiden ja yksiköiden edustus ml. työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö. Jokaisessa rakennuksessa on turvallisuudesta vastaava henkilö ja turvallisuuskansio. Häätätilanteessa toimimista varten on ohjeistus kussakin luokassa, henkilökunnan tiloissa ja KAMKin intranetissä. Koko henkilöstöllä ja opiskelijakunta KAMOn hallituksella on käytössä kuvalliset henkilökortit, jotka toimivat myös kulkukortteina. Kaikki opiskelijat voivat hakea kulkuoikeutta päästäkseen ovien lukitusaikana mm. kuntosalille. Viestintään poikkeustilanteissa on laadittu erillinen kriisiviestintäohje. Kampustason valmius- ja turvallisuusyhteistyötä jatkettiin Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen (Kainuun Ammattiopisto ja lukio) kanssa.

1.8 KAMK Oy:n hallituksen esitys yhtiön tulosta koskeviksi toimenpiteiksi

Ammattikorkeakoululain (932/2014) 5 § mukaan ammattikorkeakouluosakeyhtiön toiminnan tarkoituksena ei saa olla voiton tavoittelu eikä se saa jakaa osakkeenomistajalle osinkoa taikka tuottaa muuta taloudellista etua osakkeenomistajalle tai muulle toimintaan osallistuvalla.

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikauden tappio 1.328.200,90 euroa kirjataan edellisten tilikausien voitto (tappio) tilille.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu tappion käsittely hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

1.9 Yhtiön osakkeet

Yhtiöllä on 250 osaketta, joiden nimellisarvo on 10 euroa/kpl. Kukin osake oikeuttaa 1 ääneen yhtiökokouksessa.

2 Tilinpäätös

2.1 Tuloslaskelma

	<u>1.1.-31.12.2018</u>		<u>1.1.-31.12.2017</u>	
LIKEVAIHTO	17 415 536,56		16 918 165,04	
Toiminnan muut tuotot	443 422,98		77 330,71	
Materiaalit ja palvelut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179 048,25		-227 635,82	
Ulkopuoliset palvelut	<u>-544 705,72</u>	-723 753,97	<u>-516 167,20</u>	-743 803,02
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-10 755 422,83		-9 930 961,14	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 876 209,41		-1 764 521,07	
Muut henkilösivukulut	<u>-374 621,31</u>	-13 006 253,55	<u>-441 273,07</u>	-12 136 755,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-317 741,36</u>	-317 741,36	<u>-213 587,59</u>	-213 587,59
Toiminnan muut kulut		-4 784 058,59		-4 271 852,58
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-972 847,93		-370 502,72	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Samankonsernin yrityksiltä	53,84		5,55	
Muilta	<u>1 317,65</u>	1 371,49	<u>1 932,02</u>	1 937,57
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	<u>-2 381,90</u>	-2 381,90	<u>-2 218,98</u>	-2 218,98
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-973 858,34		-370 784,13	
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-973 858,34		-370 784,13	
Tilinpäätössiirrot				
Rahastosiirrot (-)		-354 183,78		0,00
Tuloverot	<u>-158,78</u>	-158,78	<u>-11 218,66</u>	-11 218,66
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	<u>-1 328 200,90</u>		<u>-382 002,79</u>	

2.2 Tase

Vastaavaa	<u>Tase 31.12.2018</u>		<u>Tase 31.12.2017</u>	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	55 313,47		12 890,23	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>435 999,32</u>	491 312,79	<u>270 562,03</u>	283 452,26
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	473 582,85		465 721,19	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>0,00</u>	473 582,85	<u>0,00</u>	465 721,19
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	<u>3,00</u>	3,00	<u>3,00</u>	3,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Siirtosaamiset	<u>388 935,58</u>	388 935,58	<u>0,00</u>	0,00
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	209 359,77		132 975,92	
Saamiset saman konsernin yhteisöiltä	3 613 052,17		5 798 834,34	
Muut saamiset	0,00		0,00	
Siirtosaamiset	<u>1 980 780,04</u>	5 803 191,98	<u>1 623 546,66</u>	7 555 356,92
Rahat ja pankkisaamiset		354 183,78		0,00
Vastaavaa yhteensä		<u>7 511 209,98</u>		<u>8 304 533,37</u>
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma		2 500,00		2 500,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		5 406 404,31		5 406 404,31
Muut sidotut rahastot		354 183,78		0,00
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-90 543,95		291 458,84	
Tilikauden voitto (tappio)	<u>-1 328 200,90</u>	-1 418 744,85	<u>-382 002,79</u>	-90 543,95
Oma pääoma yhteensä		4 344 343,24		5 318 360,36
PAKOLLISET VARAUKSET		150 000,00		150 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
Kajaanin Ammattikorkeakoulun stipendirahasto		76 649,79		60 737,20
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Siirtovelat	<u>0,00</u>	0,00	<u>401 937,45</u>	401 937,45
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	459 040,36		233 758,40	
Ostovelat	384 502,35		630 547,55	
Velat saman konsernin yhteisöille	209 400,04		417 761,62	
Muut velat	307 592,00		321 047,74	
Siirtovelat	<u>1 579 682,20</u>	2 940 216,95	<u>770 383,05</u>	2 373 498,36
Vastattavaa yhteensä		<u>7 511 209,98</u>		<u>8 304 533,37</u>

2.3 Rahoituslaskelma

	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1.-31.12.2017</u>
Toiminnan rahavirta		
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä	-973 858,34	-370 784,13
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	317 741,36	213 587,59
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 010,41	-281,41
Maksetut välittömät verot	-158,78	-11 605,64
Muut oikaisut; luovutusvoitto, pakollinen varaus	0,00	146 000,00
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-657 286,17	-23 083,59
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaamisten lisäys(-)/vähennys(+)	1 363 229,36	250 517,08
Korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	164 781,14	257 434,52
Toiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja (A)	870 724,33	484 868,01
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin (-)	-920 424,28	-897 051,89
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	4 000,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	386 960,73	423 202,47
Investointien rahavirta (B)	-533 463,55	-469 849,42
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen oman pääoman lisäys ml.SVOP	0,00	0,00
Maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	1 010,41	281,41
Muu rahoitus	15 912,59	-15 300,00
Rahoituksen rahavirta (C)	16 923,00	-15 018,59
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+)/vähennys (-)	354 183,78	0,00
Rahavarat tilikauden alussa	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	354 183,78	0,00

2.4 Liitetiedot

2.4.1 Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Taseeseen merkittyjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Hankintameno on luettu hankinnasta aiheutuneet muuttuvat kulut. Saadut avustukset on kirjattu hankintameno vähennykseksi. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ovat:

Aineettomat oikeudet 3 vuotta

Muut pitkävaikutteiset menot 5 vuotta

Koneet ja kalusto 3-7 vuotta

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden hankintamenot, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle 3 vuotta, sekä pienhankinnat (alle 10.000 euroa, alv 0%) on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Tuottojen jaksottaminen

Hanke- ja projektitoiminnan tuotot kirjataan hyväksytyjen menojen suhteessa.

Tuotekehitys- ja pitkävaikutteisten menojen jaksottaminen

Tutkimus- ja kehitystoiminnan menot on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Eläkkeiden kirjaaminen

Yhtiö vastaa henkilöstön mahdollisista varhe- ja kuol-maksuperusteisista maksuista 1.1.2014 alkaen.

2.4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1.-31.12.2017</u>
Liikevaihto		
OKM:n perusrahoitus	13 023 000,00	13 314 000,00
Tuet ja avustukset	3 389 986,82	2 640 394,74
Maksut ja korvaukset	197 410,04	105 286,79
Muu liikevaihto	<u>805 139,70</u>	<u>858 483,51</u>
	17 415 536,56	16 918 165,04
Toiminnan muut tuotot		
Vuokratuotot	35 061,23	49 287,86
Muut tuotot	54 177,97	28 042,85
Muut tuotot; varainhankinta	<u>354 183,78</u>	<u>0,00</u>
	443 422,98	77 330,71
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	179 048,25	227 635,82
Ulkopuoliset palvelut	<u>544 705,72</u>	<u>516 167,20</u>
	723 753,97	743 803,02
	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1.-31.12.2017</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	98 309,57	52 234,08
Aineelliset hyödykkeet	<u>219 431,79</u>	<u>161 353,51</u>
	317 741,36	213 587,59
Toiminnan muut kulut		
Asiantuntijapalvelut	1 749 969,70	1 590 395,90
Majoitus- ja matkustuspalvelut	616 323,25	485 556,25
Terveyspalvelut	77 967,85	75 672,40
Opetus- ja kulttuuripalvelut	80 456,14	74 716,51
Muut yhteistoimintaosuudet	103 082,33	58 312,09
Muut palvelut	46 935,81	71 166,68
Materiaalihankinnat	256 090,65	178 494,86
Avustukset	229 423,38	189 649,57
Vuokrat	1 568 438,98	1 485 905,78
Muut toimintakulut	<u>55 370,50</u>	<u>61 982,54</u>
	4 784 058,59	4 271 852,58
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	12 200,00	11 600,00
Tilintarkastuslain 1.1,2§:ssä tarkoitetut toimeksiannot	6 200,00	7 564,00
Veroneuvonta	2 250,00	2 730,00
Muut palvelut	<u>0,00</u>	<u>1 504,98</u>
	20 650,00	23 398,98

	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1.-31.12.2017</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	53,84	5,55
Muilta	101,79	683,01
Korkotuotot yhteensä	<u>155,63</u>	<u>688,56</u>
Muut rahoitustuotot		
Muilta	1 215,86	1 249,01
Muut rahoitustuotot yhteensä	<u>1 215,86</u>	<u>1 249,01</u>
Rahoitustuotot yhteensä	1 371,49	1 937,57
Muut rahoituskulut		
Muut rahoituskulut	-2 381,90	-2 218,98
Muut rahoituskulut yhteensä	<u>-2 381,90</u>	<u>-2 218,98</u>
Rahoituskulut yhteensä	-2 381,90	-2 218,98
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 010,41	-281,41

Liiketoiminnan tuloslaskelma kululajeittain

	<u>1.1.-31.12.2018</u>		<u>1.1.-31.12.2017</u>	
LIKEVAIHTO		951 673,31		1 014 910,33
Toiminnan muut tuotot		84 884,66		56 063,56
Materiaalit ja palvelut:				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 229,50		-14 431,10	
Ulkopuoliset palvelut	<u>-152 286,83</u>	-168 516,33	<u>-162 780,66</u>	-177 211,76
Henkilöstökulut:				
Palkat ja palkkiot	-490 175,33		-507 549,67	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-84 662,78		-91 347,08	
Muut henkilösivukulut	<u>-15 920,65</u>	-590 758,76	<u>-20 258,25</u>	-619 155,00
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-16 429,64</u>	-16 429,64	<u>-12 675,94</u>	-12 675,94
Toiminnan muut kulut		-260 853,24		-203 738,63
LIKEVOITTO (-TAPPIO)		0,00		58 192,56
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Muille	<u>0,00</u>	0,00	<u>-11,05</u>	-11,05
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		0,00		58 181,51
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS - SIIRTOJA JA VEROJA		0,00		58 181,51
Tuloverot				
Tilikauden verot (-)	<u>0,00</u>	0,00	<u>-11 218,66</u>	-11 218,66
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		<u>0,00</u>		<u>46 962,85</u>

2.4.3 Taseen liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet		Sijoitukset		Yhteensä
	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.2018	59 006,27	405 105,69	1 097 059,33	0,00	3,00	1 561 174,29	
Lisäykset	69 896,65	248 684,10	601 843,53	0,00	0,00	920 424,28	
Vähennykset/rah.osuudet	-12 410,65	0,00	-374 550,08	0,00	0,00	-386 960,73	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.2018	116 492,27	653 789,79	1 324 352,78	0,00	3,00	2 094 637,84	
Tilikauden poisto	-15 062,76	-83 246,81	-219 431,79	0,00	0,00	-317 741,36	
Kertyneet poistot ja arvonl. 31.12.2018	-46 116,04	-134 543,66	-631 338,14	0,00	0,00	-811 997,84	
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	55 313,47	435 999,32	473 582,85	0,00	3,00	964 898,64	
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	12 890,23	270 562,03	465 721,19	0,00	3,00	749 176,45	

Saamisten erittely	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset muilta		
Siirtosaamiset	388 935,58	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	<u>388 935,58</u>	<u>0,00</u>

Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset saman konsernin yhteisöiltä		
Myyntisaamiset	79 048,91	88 589,31
Muut saamiset (konsernitilisaaminen)	3 532 653,06	5 709 534,52
Siirtosaamiset	1 350,20	710,51
Yhteensä	3 613 052,17	5 798 834,34

Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	209 359,77	132 975,92
Muut saamiset	0,00	0,00
Siirtosaamiset	1 980 780,04	1 623 546,66
Yhteensä	2 190 139,81	1 756 522,58

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	<u>5 803 191,98</u>	<u>7 555 356,92</u>
--	----------------------------	----------------------------

<i>Siirtosaamisten olennaiset erät</i>		
Eu-tuet ja avustukset/projektisaamiset	1 877 629,52	1 496 622,80
Kansaneläkelaitos/työterveyshuollon korvauslasku v.2018	41 535,40	41 592,50
Muut erät	61 615,12	85 331,36
	<u>1 980 780,04</u>	<u>1 623 546,66</u>

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Oma pääoma		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	2 500,00	2 500,00
Osakepääoma 31.12.	<u>2 500,00</u>	<u>2 500,00</u>
Sidottu oma pääoma yhteensä	<u>2 500,00</u>	<u>2 500,00</u>
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	5 406 404,31	5 406 404,31
Lisäykset	0,00	0,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	<u>5 406 404,31</u>	<u>5 406 404,31</u>
Muut rahastot 1.1.	0,00	0,00
Lisäykset	354 183,78	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Muut rahastot 31.12.	<u>354 183,78</u>	<u>0,00</u>
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-90 543,95	291 458,84
Tilikauden tappio	-1 328 200,90	-382 002,79
Vapaa oma pääoma yhteensä	<u>4 341 843,24</u>	<u>5 315 860,36</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>4 344 343,24</u>	<u>5 318 360,36</u>
Taseen vastattavien liitetiedot		
	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	150 000,00	150 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>150 000,00</u>	<u>150 000,00</u>

Tilivuoden 2017 kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu 150.000 euroa. Tällä varaudutaan käräjäoikeuteen menevän oikeudellisen kiistan mahdollisiin kustannuksiin.

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Pitkäaikaiset velat		
Velat muille		
Muut pitkäaikaiset siirtovelat muilta	0,00	401 937,45
Pitkäaikaiset velat yhteensä	<u>0,00</u>	<u>401 937,45</u>
Lyhytaikaiset velat		
Velat saman konsernin yhteisöille		
Saadut ennakot	105 171,30	212 725,75
Ostovelat	87 817,44	178 212,31
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	16 411,30	26 823,56
	<u>209 400,04</u>	<u>417 761,62</u>
Velat muille		
Saadut ennakot	459 040,36	233 758,40
Ostovelat	384 502,35	630 547,55
Muut velat	307 592,00	321 047,74
Siirtovelat	1 579 682,20	770 383,05
	<u>2 730 816,91</u>	<u>1 955 736,74</u>
Lyhytaikaiset velat yhteensä	<u>2 940 216,95</u>	<u>2 373 498,36</u>
<i>Siirtovelkojen olennaiset erät</i>		
KuEL-maksut, palkkaperusteinen/ työnantaja ja työntekijä	0,00	0,00
Palkat sosiaalikuluineen	61 261,71	61 261,71
Muut erät	1 518 420,49	709 121,34
	<u>1 579 682,20</u>	<u>770 383,05</u>

2.4.4 Vakuudet ja vastuusitoumukset

Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä (KEVA).

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	488 191,34	501 462,56
Myöhemmin maksettavat	714 999,40	526 865,53
Leasing-vastuut yhteensä	1 203 190,74	1 028 328,09
Muut vastuusitoumukset		
Vuokrasopimusvastuut		
Kajaanin kaupunki/Vimpelinlaakson kehittämissiikelaiteos neljässä rakennuksessa tilat; toistaiseksi voimassaolevat vuokrasopimukset vastuuna 6 kk:n vuokra	696 532,86	664 457,40
Canorama tulostuslaitteiden käyttövuokrasopimus; määräaikainen 2v. vastuuna 6 kk:n vuokra (sopimus päättyy 30.9.2020)	31 992,00	73 507,12
Olellaiset vuokrasopimukset yhteensä	728 524,86	737 964,52
Sopimusvastuut		
Eu-hankkeiden vastuut/käyttötalous	17 215 107,18	13 708 928,34
Eu-hankkeiden vastuut/investoinnit	1 185 161,44	705 623,93
Eu-hankkeiden vastuut yhteensä	18 400 268,62	14 414 552,27
OKM-hankevastuut yhteensä	313 805,53	250 208,64

Sopimusvastuut sisältävät käynnissä olevat hankkeet ja käytössä olevat valtionavustukset 1.1.2014 alkaen.

EU-hankkeissa on enimmillään mahdollisuus saadun avustuksen takaisinperintään noin 15 vuotta hankkeen päättymisen jälkeen, mikäli mahdollisissa jälkitarkastuksissa on ilmennyt epäselvyyksiä hankkeiden toteutuksessa ja avustusohjeiden seurannassa. Valtionavustusten osalta mahdollisuus saadun avustuksen takaisinperintään on 10 vuotta viimeisen maksuerän maksamisesta.

Kajaanin ammattikorkeakoulu Oy:llä ei ole tiedossa olevia takaisinperintäesityksiä.

2.4.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	<u>1.1.-31.12.2018</u>	<u>1.1.-31.12.2017</u>
<i>Johdon palkat ja palkkiot</i>		
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä hallituksen jäsenet	281 487,20	240 356,87

2.4.6 Muut sidotut rahastot ja toimeksiantojen pääomat

<u>Muu sidottu rahasto:</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Kajaanin ammattikorkeakoulun kehittämisrahasto;		
Yhteinen rahasto	116 183,78	0,00
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan rahasto	0,00	0,00
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	0,00	0,00
Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	15 000,00	0,00
Tekniikan ja liikenteen ala	211 000,00	0,00
Luonnontieteiden ala	12 000,00	0,00
Kehittämisrahasto, varat erillisellä pankkitilillä	354 183,78	0,00
<u>Toimeksiantojen pääomat:</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
Stipendirahastot;		
K-kauppiaat ja Kesko -stipendirahasto	9 363,07	10 113,07
Osuuskauppa Maakunnan stipendirahasto	691,78	691,78
Kainuun Osuuspankkien stipendirahasto	30 462,59	
Muut stipendirahastot	36 132,35	49 932,35
Stipendirahasto, varat maksuliikennetilillä	76 649,79	60 737,20

Luettelo kirjanpito- ja tosittelajista ja säilytystavoista

KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja	sähköinen
Pääkirja	sähköinen
Tuloslaskelma	sähköinen
Tase	sähköinen
Rahoituslaskelma	paperituloste
Tilipuitteet	sähköinen
Ostoreskontra, avoimet erät	sähköinen
Myyntireskontra, avoimet erät	sähköinen
Käyttöomaisuuskirjanpito	sähköinen
Palkkakirjanpito	sähköinen
Tasekirja	paperituloste
Tase-erittelyt	paperituloste
Tilinpäätös	sidottu
Alv-ennakkoilmoitus	sähköinen
Tulosityksikköluettelo	sähköinen

TOSITELAJIT

Käyttöomaisuushankinnat ja myynnit	AA	sähköinen
Poistokirjaukset	AF	sähköinen
Investointien purkaminen	AZ	sähköinen
Konekielinen tilioite	BA	sähköinen
Ostomaksu (automaattinen)	BM	sähköinen
Luottotappiot	DL	sähköinen
Asiakkaat - tasaus	DT	sähköinen
Myyntisuoritus (viitteellinen)	DV	sähköinen
Myyntisuoritus (manuaalinen)	DZ	sähköinen
Ostolaskut/Rondo	KR	sähköinen
Toimittajat -maksu	KZ	sähköinen
Toimittajat, hyvitys	KG	sähköinen
Liittymä kassajärjestelmä	M1	sähköinen
Liittymä ProExellent (palkka)	M3	sähköinen
M2 matkalaskut	M8	sähköinen
Korkolaskut	RC	sähköinen
Myyntilaskut	RV	sähköinen
Muistiotositteet	SA	paperituloste
Muistiotositteet (Excel-tallennus)	SB	paperituloste
Käteisalennuskirjaus	SC	paperituloste
Rondo muistiotosite	SR	sähköinen
Pääkirjatilien tasaus	ST	sähköinen

Sähköisessä muodossa KTM:n päätöksen 47/1998 mukaisesti arkistoitava kirjanpito-aineisto on tallennettuna yhtiön kirjanpitoa hoitavan Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän palvelimella, joka sijaitsee Kajaanissa.

Tasekirja ja muu kirjanpitoaineisto säilytetään yhtiön toimitiloissa.